

2018/2019.

СЛОБОДАН РЕЉИЋ: БУКВАР МЕДИЈСКЕ ПИСМЕНОСТИ

Како проживети живот у доба „екраноида“

Академска књига и Учитељски факултет издавачи су књиге, коју смо набавили на овогодишњем Сајму у договору са професором новог изборног предмета Језик, медији и култура, и у нади да ће бити добра подлога за пројектну наставу. Аутор је професор социологије на Учитељском факултету у Београду.

Слободан Рељић констатује: „Може се рећи да је информација постала тако моћна да 'ствара свој интерни универзум'. Али последице тога нису ширење слободе медија и јачање независности новинара, него монополи о којима се доскора није могло ни сањати.“

Стога текст на корицама књиге поручује: „Време је за нову писменост... Она се зове медијска писменост. Живимо у време када је и медиј постао порука. Да би разумевао природу света у коме се нашао, човек мора да крене од медија. Ваља се описменити за читање логике медија и

логике стварања поруке да не бисмо били робови порука и информационих паукових мрежа.“

АНДРЕА РАТКОВИЋ: ХЕРМЕНЕУТИЧКА КРИТИКА ЈЕЗИКА МЕДИЈА

На предлог професора новог изборног предмета Језик, медији и култура набавили смо и књигу у издању Завода за културу Војводине, која представља докторску дисертацију ауторке. Др Андреа Ратковић у уводним напоменама наводи: „Један од основних циљева овога рада јесте утврђивање да ли је филозофија XXI века у могућности да путем критичког (пре)испитивања стварности продре до суштине актуелних социо-културних феномена, а нарочито оних који као специфичне друштвене аномалије настају и опстају захваљујући све израженијим доминацијама интересних групација које производе лимитиране погледе

на свет...Претпоставка од које се полази јесте да је филозофија не само компетентна, већ и да је спремна да на себе преузме поменути задатак, с тим да се у фокус промишљања ставља филозофија медија у циљу демонстрирања њених компетенција за сагледавање начина на који се различите интересне групе служе средствима масовних комуникација како би што успешније манипулисале друштвеним субјектима.“

СЛОБОДАН ПЕРОВИЋ: ТРНОВИТ ПУТ ДО ХИГСОВОГ БОЗОНА

Анализа потреба при писању матурских радова из физике и сугестије наставника определила је избор наредне две књиге.

„Физика елементарних честица се често доживљава као нешто само по себи егзотично – па и езотерично – као област науке чији су резултати недоступни „непосвећеним“ лаицима. Насупрот таквој предрасуди, у једној значајној традицији у популарнонаучној литератури покушало се, а и даље се покушава, да се врхунска постигнућа физике 20. и 21. века представе на приступачан, разумљив и не-технички начин. Можемо рећи да та врста литературе, где налазимо на књиге Брајана Грина, Мичија Какуа, Леонарда Саскинда и других, отвара поглед на видљиво благо сазнања које су нам донеле авантуре у физици честица и квантној теорији поља. Међутим, још је знатно ређа она врста књига које, попут ове коју држите у рукама, објашњавају оно што се налази на још дубљем нивоу од тога, оно што открива хераклитовски невидљиви склоп који лежи у позадини наших открића у свету кваркова и лептона.

У књизи *Трновит пут до Хигсовог бозона: границе савремене физике* проф. Слободана Перовић бави се сплетом историјских и филозофских питања везаних за структуру стандардног модела физике елементарних честица, вероватно најуспешније савремене физичке теорије. ..

Књига проф. Перовића представља изузетно вредан допринос још увек веома сиромашној литератури посвећеној филозофији физике и сродних научних дисциплина...“ (из предговора Милана М. Ћирковића)

КРИСТОФЕР ДЕ ПРИ: КОСМОС

Изузетан приказ Сунца, планета и њихових месеца!
Истраживање тела ван Сунчевог система!
Фасцинантне чињенице о црним рупама и суперновама!
Све што вам је потребно да боље разумете космос!
Што више сазнајемо о космосу и откривамо његове тајне он нам је све мистериознији.
Овај Лагунин водич почиње приказом наше звезде Сунца, а потом истражује сунчев систем нашу галаксију, групе галаксија и цео универзум. Књига вас води на незаборавно путовање кроз космос све до најдаљих објеката које можемо да видимо, уз фотографије галаксија, планета и галактичких маглина, од којих застаје дах.

У књизи ћете пронаћи:

- Географију и физичку механику Сунца.
- Објашњење како се звезде рађају, живе и умиру.
- Преглед структуре и састав Млечног пута.
- Најновија сазнања о томе шта су галаксије и како настају, мењају се и развијају.
- Одговоре на питања како се формирао и обликовао универзум и како се он даље креће.
- Свеобухватне теорије о црним рупама и о њиховој вези са простором и временом. (корице књиге)

ДУШКО ЛЕТИЋ, НЕНАД ЦАКИЋ, БРАНКО ДАВИДОВИЋ: ЕНЦИКЛОПЕДИЈА МАТЕМАТИЧКИХ КОНСТАНТИ

У договору са професорицом математике мало смо освежили и овај фонд.

Сматра се да су математичари у 16. веку знали мање него грчки математичари у време Архимеда. Данас, воде ове егзактне дисциплине толико су нарасле да најбољи математичари могу знати само 5% читавог корпуса знања из ове науке. Чињеница је да се сваке године објављује више стотина хиљада математичких теорема. Као последица, у једном малом сегменту сагледавања тог хоризонта, јављају се многе математичке константе. Иако просечан човек зна за неколико њих, у новијим студијама број константи

премашује неколико стотина...Књига је најпре намењена студентима математике као и многим заљубљеницима ове дисциплине.Њен карактер је образовни и апликативни. Већина математичких константи изнетих у књизи се могу веома брзо генерисати компјутерским алгоритмима који су уграђени у разним програмским пакетима... (предговор)

МИЛОЉУБ АЛБИЈАНИЋ: АПСТРАКЦИЈА И ПРИМЕНА МАТЕМАТИЧКЕ АНАЛИЗЕ

Основни концепт књиге јесте повезаност апстрактне теорије и примењене математичке анализе у универзалном математичком систему. Математика је доживела велику практичну примену, на пример, примену математичке статистике, нумеричке анализе, примене у електроници, допринос развоју рачунарства и др. Истовремено, у научном погледу, уздигла се до неслућених апстракција (тополошки простори, векторски простори и друго). Због ових чињеница неопходно је унапређивати наставу математичке анализе на технолошким факултетима али и саме методе наставе ...Теоријским расветљавањем појмова апстракције и примене, а затим приказом пет тема математичке анализе, потврђено је да су апстрактна теорија и примењена математичка анализа међусобно повезане и обједињене у универзалном математичком систему.

На основу налаза формулисане су препоруке које се односе на иновативне приступе у настави као што су планирање наставе и унапређивање садржаја, постављање питања, интелигентни поглед, побољшање предавања и коришћење наставних средстава. На овај начин потврђује се да методички добро постављена настава помаже бољем разумевању односа између апстракције и примене математичке анализе. (резиме)

САША СТЕПАНОВИЋ : ИНКЛУЗИЈА

Инклузија у нашој земљи и даље изазива бројне и опречне реакције и било би погрешно занемарити неке веома конструктивне сугестије и предлоге који ће помоћи да овакав рад истински заживи у школама Србије. Понекад се помисли да је кључ успешне имплементације инклузије у великим новчаним улагањима, али аутор ове књиге наглашава да је то само један елемент и да постоји онај који је важнији од свега, а то је приступ, односно промена односа према овом

сложеном процесу развоја личности детета са сметњама у развоју.

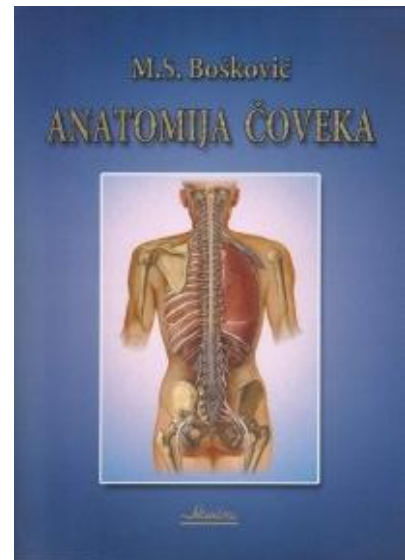
Такође, аутор указује да ситне промене и едукација на успешним примерима из праксе могу да доведу до великих квалитетних помака која ће деца одмах препознати, а не захтевају појачано трошење енергије, нити одвраћање наставника од деце која немају потешкоћа. Већина приручника и радова на ову тему изазива страх и одбојност, али ова књига има за циљ да помогне, разуме и води. (корице књиге)

МАРИЈАН БОШКОВИЋ : АНАТОМИЈА ЧОВЕКА

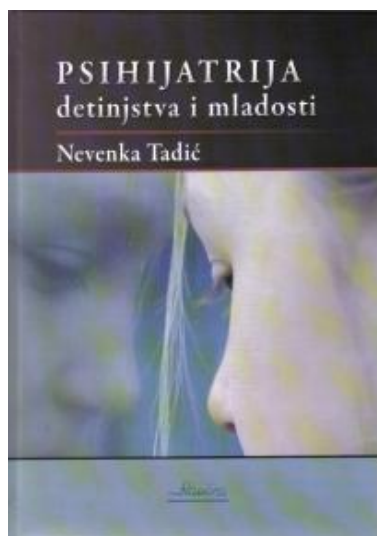
За потребе припреме матурских радова из биологије и психологије пронашли сме две наредне књиге.

Анатомија и физиологија, која проучава функције човечјег тела и његових органа, представљају биологију човека. Биологија човека, поред анатомије и физиологије, обухвата и науку о развоју (ембруологија), која проучава не само индивидуално или онтогенетско развиће човека (онтогенезис) већ и његову еволуцију или филогенезу (пхулогенезис).

Анатомија проучава тело здравог човека, облик, положај и структуру његових многобројних делова, односно органа. Она проучава такође и промене облика и грађе органа, које се као непрекидан процес одигравају у човечјем телу у току целог живота. Ова нестабилност облика и грађе органа је последица промена њихових функција, које бивају изазване спољашњим условима (социјални, климатски, услови рада). Облик, грађа и функција органа су у тесној узајамној вези и зависности. Они представљају једну недељиву целину, у којој главну улогу има функција. Функција, под утицајем спољашњих фактора, тежи увек да себи створи форму облик и структуру која ће јој омогућити оптималне услове за рад, држећи се, при томе, увек принципа да *с минимумом материјала омогући себи максимални ефекат...*(увод)

НЕВЕНКА ТАДИЋ: ПСИХИЈАТРИЈА ДЕТИЊСТВА И МЛАДОСТИ

„Уџбеник *Психијатрија детињства и младости* резултат је дугогодишњег рада и проучавања поремећаја у осећајном, сазнајном и друштвеном развоју деце, омладине и њихових породица...Одлучила сам се да у објашњавању природе поремећаја изнесем често и противречна мишљења, што понекад може да збуни и боље обавештеног читаоца. Намера ми је да читаоца сучим са сложеним процесима психизма

младих и недореченостима наше струке и науке . Не желим да му понудим формулације и одговоре које би могао схватити као коначне. “(аутор)

Невенка Тадић, дечји психијатар и психотерапеут, један од зачетника психоаналитички оријентисане психотерапије деце и омладине... Захваљујући научном и стручном сензибилитету Неде Зеца, руководиоца клинике, пружа јој се прилика да оде у Париз у болницу Салпетриере 1957. год. где има прилику да учи од најпознатијих Француских дечјих аналитичара: Лебовиција, Диаткина и Хеуера. ..Овде остварује контакте, који јој пружају прилику да 1968. године поново борави у Паризу у Центру А. Бине. Психоаналитичке идеје и праксу са децом преноси у Заводу за ментално здравље у Београду, где после одласка из Сарајева ради све до свога пензионисања. Наставну каријеру реализује на Дефектолошком факултету и тако, захваљујући свом изванредном интелектуалном потенцијалу, отворености, ентузијазму и креативним идејама успева психодинамску оријентацију развити међу стручњацима различитих профила – дечјих психијатара психолога, педијатара, дефектолога.

ДУШАНОВ ЗАКОНИК

„...Цар Душан је старо обичајно право код Срба уредио као државно законодавство за тадашњу државу Србију. Тиме је Србија постала правна држава у модерном смислу поимања организовања државе...

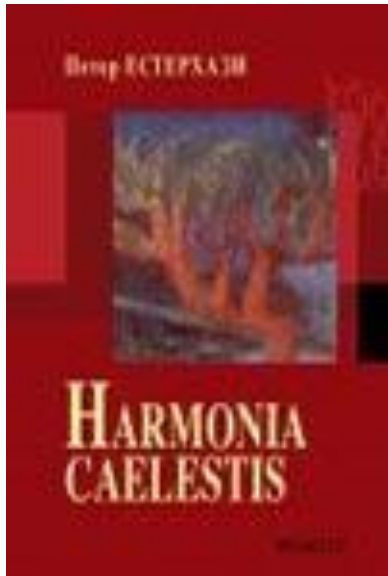
Није много познато, а чињенице из наших обимних студија то јасно показују, да је цар Душан био последњи у низу владара древног и каснијег српског народа, чија су држава и власт били првенствено дефинисани изворним принципима древног државотворног система, на чијим принципима су у мањој или већој мери били ношени велики владари предантичког и античког доба.

То је идеал сербоновског (херакловског) владара, син Бога и његовог сунчевог лика („сара“ или цар је владар који влада у име Бога и Сунца), јаросни ратник, делилац правде и одговорни владар. Такав владар је 'самодржац', али не ради себичне власти и угњетавања подчињених. Изнад његове власти увек стоје правда и закон, а он се у Божије име стара о своме народу.“(Јован И. Деретић, Драгољуб П. Антић)

Одавно смо планирали набавити ову књигу и коначно дочекали повољну цену издавача на овогодишњем Сајму :

ПЕТЕР ЕСТЕРХАЗИ : HARMONIA CAELESTIS (НЕБЕСКА ХАРМОНИЈА)

Највеће и најзахтевније Естерхазијево дело без сумње је роман ХАРМОНИА ЦАЕЛЕСТИС (2000), велика и обимна историја породице Естерхази која обухвата готово осам векова. Естерхазијевих има, дабоме, свакојаких, али су увек били значајни у историји државе и нације. Романисијер увек говори о оцу, средишњој и најважнијој фигури у породици Естерхази, не наводећи његово име, и о виђењу оца из перспективе најстаријег сина; очеви гину, умиру, нестају, најстарији син постаје нови отац, али је јунак обимног романа један вишеструки отац. Све до оца самог писца, који је рођен после Првог светског рата и умро у Кадарево време. Отац за оцем и тако 800 година сачуване традиције, коју аутор, такође један у низу очева, разголићује, не упадајући у замке сентименталности, лажне патетике, жала за бољим и срећнијим временима. Радећи на роману пуних девет година, из огромне грађе он бира само најважније и гради

врхунско ремек-дело савремене књижевности. Естерхазијев огромни роман је поема о оцу и нацији и обухвата историју Мађарске, али и Европе, јер су грофови Естерхази у центру збивања овог дела света, а критичари су без поговора рекли како је написан један од највећих мађарских, али и средњоевропских романа. (сајт издавача)

Романисијер, есејиста, приповедач, Петер Естерхази је један од водећих савремених европских писаца, преведен на већину светских језика и добитник низа мађарских и међународних награда (Кошутова награда, Награда „Шандор Мараш“, Награда „Виленица“, ХердEROVA награда, Аустријска државна награда за књижевност, Бјорнсонова награда, Легија части у области књижевности уметности и књижевности, Награда за мир немачких издавача и књижара). Члан је Немачке академије за језик и књижевност, Академије уметности у Берлину, као и Европске академије наука, уметности и књижевности.

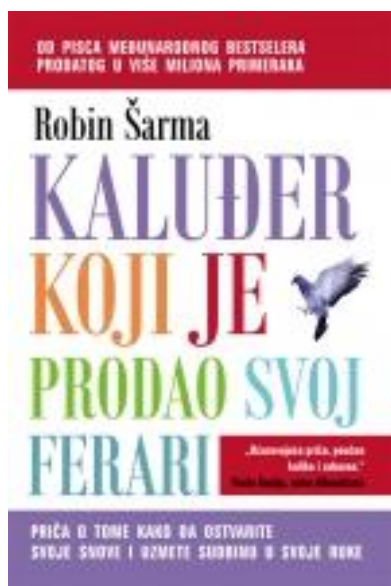
Роман *Исправљено издање* (2002) литерарни је наставак Естерхазијевог највећег и најзахтевнијег дела, романа *Harmonia caelestis* (2000). Никако обичан наставак – ово је један горак роман, пун дилема и недоумица и тешке борбе коју аутор води са светом речју отац. Након објављивања романа *Harmonia caelestis*, вођен знатижељом, писац је отишао да погледа шта има о њему у списима тајне полиције, па кад је већ на лицу места, и о свом оцу. Запрепастио се када су му стављена на увид четири дебела досијеа у којима је препознао очев рукопис! Отац је био заврбован као доушник комунистичке тајне службе и готово четврт столећа достављао

је своје извештаје, под псеудонимом. Аутор месецима ишчитава доушничке извештаје свог оца, раздире себе, покушава да протумачи и оца и време, али не одустаје, све у страху да ће неко други открити ову тајну и обзнанити је пре њега. Ову тешку борбу са оцем, који у претходном роману представља један готово бесмртан, естерхазијевски разлог постојања и коме је аутор у том роману подигао споменик, романијер води до краја и сам обелодањује материјал. На крају те борбе аутор мора да призна: Волим оца, мрзим шпијуна! (сајт издавача)

Од свих предлога, изнесених у анкети о читалачким интересовањима ученика, изабрали смо четири књиге, у складу са расположивим средствима.

РОБИН С. ШАРМА : КАЛУЂЕР КОЈИ ЈЕ ПРОДАО СВОЈ ФЕРАРИ

○ Популарна психологија

То је прича о врхунском адвокату Џулијану Ментлу, кога је трка за успехом и новцем довела до скоро фаталног инфаркта усред завршне речи у препуној судници. Тај блиски сусрет са смрћу натерао га је да размисли о свом животу, о томе чему заиста тежи и шта је суштина живота и среће. У потрази за тим одговорима одлази на једно необично путовање, у висине Хималаја међу мудраце Сиване, где започиње његов нов, једноставан живот пун ведрине. (сајт издавача)

„Очаравајућа прича, поучна колико и забавна.“ Паоло Коељо

Један од читалаца:

„Књигу препоручујем свима, јер у њој нема празних наклапања новијих књига популарне психологије. Она говори о једноставним, свакодневним стварима, поукама које би сваки човек требало да примењује у свом животу и да се издигне изнад своје прошлости, разочарења, страхова и свега негативног у себи и око себе. Моћ позитивних мисли и вера у себе, јака воља и самодисциплина су приоритети које би свако требало да негује и посвети им се, зарад много квалитетнијег живота.“

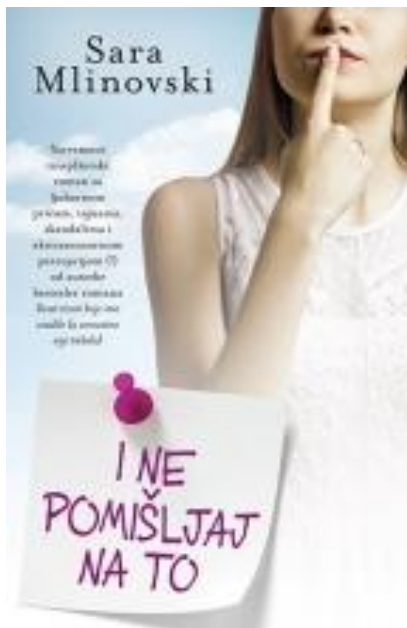
МИЛОВАН ВИТЕЗОВИЋ : ЛАЈАЊЕ НА ЗВЕЗДЕ

“Свет књижевних дела и његови јунаци имају – онда када су заиста уметнички успели – једно необично, и за оног ко није научио да разликује уметност од стварности – тешко схватљиво својство. Тај свет и ти јунаци, онако како су замишљени и приказани, не постоје нити су икада постојали, а ипак у нама изазивају илузију опипљиве реалности. Овај двоструки карактер књижевних творевина потиче отуда што њихови аутори никада себи не постављају циљ да нам представе истински постојећу стварност, једну стварност у простору и времену. С друге стране, писци својим јунацима придају такве особине које у читаоцу побуђују утисак уверљивости и веродостојности. Тако стоје ствари и са писцем овог романа, Милованом Витезовићем, и његовим сопственим јунацима.“ Никола Милошевић

Ово издање култног романа за млађе, али и оне осетљивије старије, чини Милована Витезовића класичним писцем српске литературе за младе. У овом издању, као илустрације, налазе се фотографије из једног од најгледанијих домаћих филмова, који је управо по овом роману снимљен 1998. године. (издавач)

САРА МЛИНОВСКИ : И НЕ ПОМИШЉАЈ НА ТО

Савремени тинејџерски роман са љубавном причом, тајнама, скандалима и екстрасензорном перцепцијом (!) од ауторке бестселер романа *Десет ствари које смо урадиле* (а вероватно није требало).

Сара Млиновски је овом књигом поново доказала зашто спада у омиљене писце за омладину – она заиста уме на оригиналан и смешан начин да представи тинејџерске, и не само тинејџерске, недоумице које свима са стране делују тричаво али су онима који пролазе кроз њих велике као кућа. (корице књиге)

„Интелигентно и урнебесно смешно.“ *Publishers Weekly*
„Забавно, емотивно и апсолутно генијално!“ Робин Васерман, ауторка романа *The Book of Blood and Shadow* *The Waking Dark*

Ученици другог разреда средње школе Блумберг нису ни слутили шта их очекује кад су се вакцинисали против грипа. Уместо уобичајених нуспојава попут главобоље или утрнуле руке, они су се сутрадан пробудили с необичном способношћу – одједном су чули мисли свих око себе. Сјајно, помислио би свако. Ко не би желео да сазна шта његова симпатија заиста мисли, шта родитељи крију, шта се врзма по главама професора и – што је најбоље од свега – како најбољи ученик у разреду у себи одговара на питања. То чудно откриће прво изазива одушевљење – не морају да уче већ само да ослушкују и тако некажњено преписују, не морају да се питају шта да раде на првом састанку јер чују све симпатијине недоумице...Али можда је цена читања мисли ипак превисока...

БЕРНАР ВЕРБЕР : ШЕСТА ФАЗА СНА

- научна фантастика

Интригантан и динамичан авантуристички роман аутора кога критичари називају Жилом Верном 21. века доживео је велики успех у свету. Са двадесет милиона продатих књига, Бернар Вербер је један од најпопуларнијих савремених француских аутора. (корице књиге)

„Прави жилверновски роман – препун авантура, смео и визионарски.“ France Info

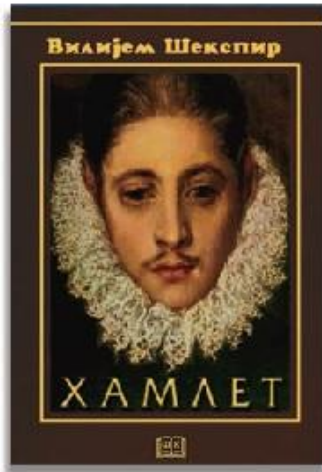
„Од Париза до Малезије, ево романа смелог аутора о једној веома занимљивој теми: сновима, теми која ће спојити науку, езотерију, време, медицину и психоанализу.“
Le Quotidien

У веома дубоком сну двадесетосмогодишњи Жак Клајн среће човека изненађујуће сличног себи који тврди да је четрдесетосмогодишњи Жак Клајн. Испоставља се да путовање кроз време, помоћу снова, постаје могуће. Како би млади Жак пронашао мајку која је нестала у Малезији, четрдесетосмогодишњи Жак га упућује на племе Сеноја. Чланови племена су луцидни сањачи који ће му помоћи да стигне до шесте фазе сна у којој је све могуће. Млади Жак Клајн има толико питања, али постоје ствари које не би смеле да се мењају...

Због дотрајалости постојећег фонда и читалачких потреба морали смо бар делимично повећати број примерака школске лектире:

ВИЛИЈЕМ ШЕКСПИР: ХАМЛЕТ

(девет нових примерака)

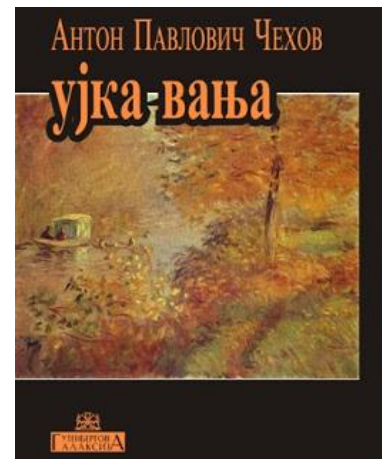
„Хамлет каже: *Слабости, име ти је жена*. А ми у тој горкој истини осјећамо како су се прогрушале његове сузе због очеве смрти и мајчиног држања након ње. Хамлет се пита: *Бити или не бити...?* А ми видимо да га је бол довео до границе свих питања, на којој се поставља једино још ово, посљедње и пресудно. Пред крај, Хамлет тврди Хорацију: *Бити спреман, то је све*. И ми опет чујемо једну крајњу истину, једину која преостаје човјеку који се може и мора ослонити једино на себе.

Посљедње су му ријечи: *Остало је ћутање*. И све то звучи као максима, као нека филозофија. Али таква, у којој још трепери грч бола из којег је рођена. По томе је глас смјеста препознатљив, друкчији од гласа других Шекспирових јунака. У исти мах, по томе је то и најопштији Шекспиров глас. Захваљујући њему – дубини бола из којег ниче и филозофској продорности крајњих истина до којих доспијева – Хамлет је постао један од неколико митских ликова европске књижевности и цивилизације...” (проф. Никола Кољевић)

АНТОН ПАВЛОВИЋ ЧЕХОВ: УЈКА ВАЊА

(5 нових примерака)

„Сав смисао и сва драма човека је унутра, а не у спољашњим манифестацијама”, говорио је Чехов глумици Буровој, поводом извођења *Ујка Вање*. Овим ауторским исказом је формулисан један од основних принципа Чеховљеве драме: Разоткривање света и човека не збивањима, већ доживљавањем, осветљавањем изнутра... *Ујка Вања* је у највећој мери психолошка драма. Основни конфликт и сума драматизма остварују се на психолошком плану. Сви главни јунаци су занимљиви као варијанте животног понашања и видови психичке оптерећености. Поред разноврсности, која је резултат животних реалија и уметничке индивидуализације, они имају једну заједничку црту: сви носе осећање промашености...У *Ујка Вањи* конфликт нема ни класни карактер, нити је сукоб идеја, већ се гради на личном

плану: љубави, старости, среће и несреће, а само извесни аспекти тог плана чине присутном и друштвену проблематику. Истина, Чехов личну драму сматра и третира као драму људске заједнице.“ Др Милосав Бабовић

ДРАГОСЛАВ МИХАИЛОВИЋ : КАД СУ ЦВЕТАЛЕ ТИКВЕ

(два нова примерка)

Најзначајнији роман југословенског „црног таласа“.

„Роман Кад су цветале тикве спада у прекретничка дела од којих почињу нове тенденције литерарног развитака.“

Предраг Палавестра

„Као што се одавно код нас није десило, критичари су осетили потребу да поводом ове књиге говоре о својој потресености, заправо о оним особинама Михаиловићева писања које изазивају снажан читалачки доживљај.“ Љубиша Јеремић

„У једном тренутку када су после романа Кад су цветале тикве идеолошке стреле биле усмерене на овог писца, на његовој страни био је пословично опрезни Иво Андрић. Била је то изразита потврда не само његове колегијалне солидарности са

писцем у квргама моћне идеологије, већ и одбрана писца у чију је приповедачку реч и књижевну будућност Андрић искрено веровао.“ Петар Пијановић

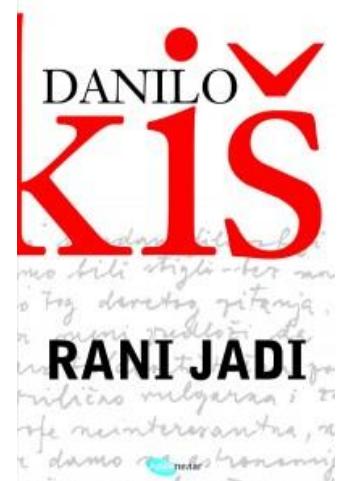
ДАНИЛО КИШ : РАНИ ЈАДИ

(два нова примерка)

Приче великог писца, модерног класика српске књижевности, о одрастању и детињству.

Данило Киш је романиста, приповедач, есејиста, драмски писац, преводилац са француског, руског и мађарског језика. Један од најважнијих писаца у историји српске књижевности. Киш је почео као песник, а потом се окренуо, пре свега, писању прозе којом је у другој половини XX века извео поетички преокрет у српској књижевности...

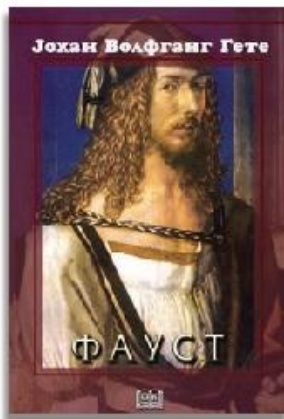
Најважније награде: НИН-ова награда за роман године, Горанова награда за књигу године, Књижевна награда „Железаре Сисак“ за најбољу есејистичку књигу године, Велики Златни орао града Нице за укупан књижевни рад, Орден Витеза уметности и књижевности, Андрићева награда, Награда „Скендер Куленовић“, Седмојулска награда, „Преис дес

Литературмагазинс 1988”, „Премио леттерарио Тевере”, Награда АВНОЈ-а, Награда „Бруно Шулц”...Дела Данила Киша преведена су на све веће светске језике. (сајт издавача)
„Рани јади су лирски. Приче су сачињене од призора из мојег детињства, слика које нису могле да нађу место у роману Башта, пепео. Свака прича је готово песма у прози. Рани јади су кратке приче, свет виђен очима детета.“ Данило Киш (1984)

ЈОХАН ВОЛФГАНГ ГЕТЕ: ФАУСТ

(два нова примерка)

„Фауст није драма у класичном облику, већ једна врста драмско-епске форме. Састављен је од низа мањих и већих целина које имају своје наслове, али које нису међусобно повезане, већ су само одређене етапе на пређеном путу јунака Фауста, без карактеристичног драмског набоја и драмског дешавања...Гете је Фаустовским антагонизмом изразио оно најљудскије, и у њему и у свима нама. Клацкалица добра и зла превагне некад на једну, а понекад на другу страну и управо то је оно што Фауста изједначава са обичним човеком. Чини га човеком а не надчовеком. Његово хтење немогућег је толико људска особина, толико

наша. Мефисто у Фаусту је и Мефисто у нама. Он је саставни део човека уопште.

У Гетеовом јунаку Фаусту оличени су сви људи. Свако у себи носи зрно мефистотеловског зла и Маргаретине добротe, и та два елемента су у сталном прожимању. У једном тренутку надјача позитивна страна, у неком другом тренутку негативна, али су оне увек у међусобном прожимању и непрекидном померању границе која их дели. Такав је Фауст. А налик њему и сви ми.“ (из предговора Мирјане Иванковић)

ЂОВАНИ БОКАЧО : ДЕКАМЕРОН

(два нова примерка)

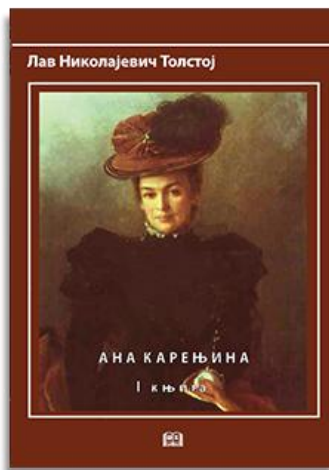
Декамерон је сложено дело које удара нови печат на време у коме живи средњовековни феудални свет, а када почиње да се рађа и нова класа – грађанска. Поред тога приповедање служи као средство којим Бокачо исцрпно описује друштво свога доба у свим његовим аспектима. Човек је, у Бокачовој визији тадашњег света, ослобођен надљудске воље и препуштен самом себи, па га покрећу његови племенити или ниски нагони, а страсти и

оштроумност одређују границе његових моћи, каткада потпомогнуте деловањем судбине.

Значај Декамерона јесте и у томе што су карактери људи које је Ђовани Бокачо описивао, њихове жеље и страсти, ситне лукавштине и велика поквареност, врлине и племенита осећања, слика карактера човека уопште, човека у свим временским и историјским раздобљима, па самим тим и савременог човека. То је један од битних разлога што је ово дело, како верујемо, преживело проверу времена и радо се чита и данас. (поговор)

ЛАВ НИКОЛАЈЕВИЧ ТОЛСТОЈ : АНА КАРЕЊИНА

„Има критичара који сматрају да је *Ана Карењина* значајније дело, виши и оригиналнији домет него *Рат и мир*, као што је за неке *Одисеја* сложенија и лепша од *Илијаде*. Често довођење Лава Толстоја у ближу или даљу везу с Хомером говори не само о епској природи него и о вредности Толстојеве уметности, а самим тим и о нивоу на коме се о писцу *Рата и мира* и *Ане Карењине* може и мора расправљати. У руској литератури његов је супарник само Достојевски...

Али и Стеинерова и Бабајевљева анализа показују да је Ана Карењина савршено организовано

уметничко дело. Компонована је, такорећи, попут симфоније. Сваки део је затворена целина, која има своју реч-кључ, свој симбол, свој лајтмотив, из којих се нужно рађа нов круг, нов циклус, нов симбол. Сваки круг, у ствари, понавља, на други начин и на вишем ступњу, оне мотиве што су у почетку, као у увертири, најављени. Све је у њему само неопходно, незамењиво, и сваки део се чврсто уклапа у целину, као што се целина огледа у сваком делу. То савршенство композиције одушевљава баш присталице модерног романа и заточнике савремене, аналитичке, иманентне и формалне критике.

Ми бисмо додали само следеће: чињеница да се техника, организација, срачунатост ефеката не виде – иде писцу и делу у прилог. То и јесте победа уметности: да се изгуби у животу који изнова ствара.“ (Д. Недељковић)